

Tjänsteskrivelse

2022-10-01

Diarienummer: 22SON93

Handläggare:

Karina Zettlin Lindholm
026-17 94 96
karina.zettlin_lindholm@gavle.se

Nämnd:

Socialnämnden

Avtalsuppföljning av öppenvård inom individ och familjeomsorg

Sammanfattning av ärendet

Avtalsuppföljning av samtliga utförare med ramavtal för öppenvård har genomförts för 2021 och med utblick 2022.

Totalt finns sex befintliga ramavtal. Samtliga utförare utom en (1) har nyttjats av beställaren under 2021.

Innehållet i insatserna för vuxna var främst missbruksbehandling och för barn/unga, familjestöd, vägledning samt strukturerade öppenvårdsprogram.

Fyra (4) av sex (6) öppenvårdsverksamheter har tillstånd från inspektionen för vård och omsorg (IVO). IVO har inte genomfört någon tillsyn av aktuella verksamheter under 2021.

Kvalitetsberättelser och övriga underlag har inkommit, i enlighet med förfrågan från samtliga utförare.

Enligt ramavtalen för öppenvård ska insatserna bestå av socialt behandlingsarbete, praktiska stödinsatser, nätverksarbete samt boendestöd och utgå från evidensbaserade metoder. Samtliga utförare genomför någon slags behandlingsarbete utom Familjecentralen som erbjuder stöd av kvalificerade kontaktpersoner.

Resultaten visar att merparten uppfyller kraven enligt ramavtal, med utgångspunkt från inlämnade uppgifter. De flesta redovisar enbart ett övergripande kvalitetssäkerhetsarbete, vilket ses som ett förbättringsarbete.

Medarbetarna har relevant utbildning, oftast eftergymnasial och arbetar KBT inriktat och med olika behandlingsprogram utifrån evidensbaserad praktik. Samtliga medarbetare erbjuds handledning vid behov.

Den genomsnittliga insatstiden är 6-18 månader och flera anger att de erbjuder insatser även på ob-tid. Insatserna bedrivs i regel som deltidinsatser (< 6 tim/ vecka). För familjebehandling anges i regel heltidsinsatser (<12 tim/vecka).

Tre (3) av fyra (4) utförare redovisar inträffade klientsammanbrott. Uppfattningen är ett gott samarbete med socialtjänsten och dokumentation och uppföljning sker främst med vedertagna instrument (BBIC) för målgruppen barn/unga.

Genomförd ekonomisk uppföljning visar god kreditvärdighet för samtliga utförare. Alla har relevanta ansvarsförsäkringar utifrån klientperspektivet och vissa har kollektivavtal för medarbetarna.

Generellt har nyttjandet av öppenvård ökat och därmed kostnaderna. Mellan jämförelseåren 2019 - 2021 har antalet vuxna klienter ökat från 10 till 31, barn/unga klienter från 44 till 124. Avtalstroheten är relativt hög.

För granskningsperioden var avtalstroheten relativt hög men var dock högre föregående år för bägge målgrupperna.

Vid en eventuell förnyad konkurrensutsättning föreslås en utveckling av upphandlingsunderlaget i syfte att stärka kvalitetskraven i avtalen.

Bakgrund

Inom Valfärd Gävles socialtjänst finns öppenvård för samtliga målgrupper. Som komplement finns upphandlad verksamhet.

Valfärd Gävle har ramavtal med externa utförare gällande öppenvård för samtliga målgrupper, dvs barn/unga, vuxna samt familjer.

Ramavtal för extern öppenvård är framtagna efter genomgången upphandling enligt lagen om offentlig upphandling (LOU). Myndighetskontorets utredningsenheter gör avrop från avtalen när behov finns för ovanstående målgrupper, dvs inga volymgarantier ges till utförarna.

Avtalstiden är fyra år, 2019-07-15 – 2023-07-15 och ställningstagande om ny konkurrensutsättning bör beslutas av ansvarig nämnd under vintern/våren 2022 - 23.

I denna rapport redovisas inte de individuella avtalen som upprättas utanför upphandlad verksamhet.

Öppenvård inom socialtjänst¹

Verksamheten kan vara vård, behandling och omsorg inom socialtjänst för enskilda, under en begränsad del av dygnet. Den kan ges i en lokal, i den enskildes hem eller på annan plats.

För att en verksamhet ska vara tillståndspliktig enligt Inspektionen för vård och omsorg-IVO, ska insatserna vara omfattande och ingripande i den enskildes liv.

Målgrupp för öppenvård kan vara

- Barn, unga, vuxna eller familjer med någon form av behov som tillhör socialtjänstens ansvarsområde.

Det ska finnas en föreståndare för verksamheten som ansvarar för den dagliga driften och säkerställer att verksamheten håller god kvalitet.

Befintliga avtal

1. Familjehemscentralen AB, Valbo
2. Humbla Öppenvård, Stockholm
3. Intenserehab Hedwall & Melin AB, Gävle
4. Magelungen Utveckling AB, Gävle
5. RevErera, Skutskär
6. SSK - Säkerhetsakademin AB, Uppsala

¹ Tillståndskrav enligt Inspektionen för vård och omsorg – IVO.

Genomförande

Samtliga utförare med ramavtal har ingått i uppföljningen och frågor har ställts utifrån de krav som finns i avtalen gällande det systematiska kvalitetsarbetet med utgångspunkt enligt SOSFS 2011:9, se nedan:

- Kvalitet
 - Giltigt tillstånd från IVO
 - Uppföljning av tillsynsmyndighet IVO eller annan myndighet
 - Oönskade händelser i form av klagomål, avvikelser, Lex Sarah samt förbättringsarbeten
 - Kvalitetsundersökningar

- Rutiner
 - Värdegrundsarbete
 - Hot och våld
 - Riskanalys och säkerhetsarbete

- Klienter
 - Antalet klienter
 - Antalet sammanbrott/oplanerad frånvaro
 - I vilken omfattning av insats används

Metoder

- Vedertagna/evidensbaserade metoder för matchning
- Vedertagna/evidensbaserade metoder för familjebehandling
- Andra vedertagna/evidensbaserade metoder
- Särskilda metoder för dokumentation

- Personal
 - Personaltäthet, kompetens och kontinuitet i verksamheten samt eventuella underleverantörer
 - Rutin kring registerkontroll vid anställning

- Samarbete med beställaren
 - Samarbetet med beställaren

- Övrigt
 - Aktuella försäkringar och/eller kollektivavtal

Beställaren har även granskat nyttjandet av avtalen samt kreditvärdigheten hos utföraren. Kreditvärdighet baseras på Upplysningscentralens riskprognosbedömning genom "trafikljusmodellen" röd, gul och grön.

Resultat

Kvalitetsberättelser och övriga underlag har inkommit, i enlighet med förfrågan från samtliga utförare. Dessa finns tillgängliga i sin helhet i Sektor Vårldars diarium. Även ett arbetsmaterial har delgetts Myndighetskontorets beställande enheter. Nedan redovisas kortfattat resultatet per utförare.

Uppdraget enligt ramavtal avser behovsprövd öppenvård och omfattar individuella insatser enligt Socialtjänstlagen. Insatserna ska bestå av socialt behandlingsarbete, praktiska stödinsatser, nätverksarbete samt boendestöd. Insatserna ska utgå från evidensbaserade metoder. Arbetet kan ske i klientens hem- och vardagsmiljö eller i utförarens lokaler.

Insatserna omfattas av:

- Öppenvårdsinsatser till unga vuxna/vuxna från 18 år
- Öppenvårdsinsatser till barn/ungdom 0-20 år
- Särskilt kvalificerade kontaktpersoner till barn/ungdom 7-20 år

Familjehemscentralen AB

Utföraren tillhandahåller kvalificerade kontaktpersoner och arbetar såväl individuellt som i gruppverksamhet med stöd till barn/unga och vuxna.

Utföraren har inget tillstånd från IVO att bedriva öppenvård och har inte haft någon tillsyn från IVO under 2021.

Utföraren uppfyller delar av kraven enligt ramavtal, med utgångspunkt från inlämnade uppgifter. Utföraren lämnar ingen redogörelse för ledning och styrning eller det systematiska förbättringsarbetet. Efterfrågade rutiner finns tillgänglig i en kvalitetspärm.

Utföraren har inga uttalade metoder för matchning eller insatser, utan utgår från socialsekreterarens upprättade genomförandeplan med syfte och målsättning. Dokumentation och uppföljning sker strukturerat utifrån beställaren/socialtjänsten mall.

Medarbetarna har reell kompetens och är utsedda av Gävle kommun.Handledning erbjuds vid behov.

Genomsnittlig insatstid är 18 månader. Utföraren redovisas inga oönskade händelser och inga sammanbrott. Insatserna bedrivs i regel som deltidinsatser (< 6 tim/ vecka).

Utföraren följer upp klientnöjdhet med en egen enkät som enligt uppgift visar ett gott resultat.

Kreditupplysningen visar på grönt enligt "stoppljusmodellen". Utföraren uppger att de har relevanta ansvarsförsäkringar.

Humbla Öppenvård AB

Utföraren arbetar med stödjande och behandlande insatser till barn/unga och familjer.

Utföraren har tillstånd från IVO att bedriva öppenvård. Ingen tillsyn är genomförd under år 2021.

Utföraren uppfyller till stora delar kraven enligt ramavtal, med utgångspunkt från inlämnade uppgifter. De redovisar ett kvalitetsledningssystem med relevanta rutiner och processer med regelbunden egenkontroll samt hur de arbetar med förbättringar.

Metoder för matchning är framtagen men används i mindre utsträckning.

Medarbetarna beskrivs ha relevant eftergymnasial utbildning och arbetar utifrån evidensbaserade metoder/praktik med *inriktning* på kognitiv beteendeterapi (KBT), motiverande samtal (MI) samt metoder för riskhantering (Signs of Safety).Handledning erbjuds vid behov.

Utföraren uppger ett gott samarbete med socialtjänsten och dokumentation och uppföljning sker strukturerat med vedertagna instrument främst BBIC vid insatser för barn/unga. Uppföljningsenkäter lämnas till socialtjänsten och utföraren uppger ett gott resultat gällande genomförande och måluppfyllelse.

I genomsnitt pågår insatserna 1 år. Inga oönskade händelser har rapporterats. Ett sammanbrott redovisas. Insatserna bedrivs i regel som heltidsinsatser (> 12 tim/ vecka).

Kreditupplysningen visar på grönt enligt "stoppljusmodellen". Utföraren uppger att de har relevanta ansvarsförsäkringar samt kollektivavtal för medarbetarna.

Intenserehab AB

Utföraren arbetar med stödjande och behandlande insatser till barn/unga, vuxna och familjer. Ofta innefattar problembilden missbruk.

Utföraren har tillstånd från IVO att bedriva öppenvård. Ingen tillsyn är genomförd under år 2021.

Utföraren uppfyller till stora delar kraven enligt ramavtal, med utgångspunkt från inlämnade uppgifter. De redovisar ett övergripande kvalitetsledningssystem med relevanta rutiner och processer. Metoder för matchning genomförs.

Medarbetarna beskrivs ha relevant eftergymnasial utbildning och arbetar utifrån evidensbaserade metoder/praktik med *inriktning* på kognitiv beteendeterapi (KBT), Case Management (CM), motiverande samtal (MI) samt metoder för riskhantering (Signs of Safety).Handledning ges vid behov.

Utföraren uppger ett gott samarbete med socialtjänsten och dokumentation och uppföljning sker strukturerat när socialsekreterarna använt vedertagna modeller som t ex barnens behov i centrum (BBIC).

I genomsnitt pågår insatserna 8 månader. Insatserna bedrivs i regel som deltidinsatser (< 6 tim/ vecka).

Ingen klientnöjdhetsundersökning har genomförd.

Åtta sammanbrott redovisas och som också tolkas som oönskade händelser med vidtagna åtgärder i form av kompetensutveckling hos medarbetarna.

Kreditupplysningen visar på grönt enligt "stoppljusmodellen". Utföraren uppger att de har relevanta ansvarsförsäkringar.

Magelungen Utveckling AB

Utföraren arbetar med stödjande och behandlande insatser till barn/unga och familjer i såväl i hem som i skola. Fokus är att stödja klienterna till en fungerande vardag.

Utföraren har tillstånd från IVO att bedriva öppenvård. Ingen tillsyn av verksamheten har skett under år 2021.

Utföraren uppfyller till stora delar kraven enligt ramavtalet, med utgångspunkt från inlämnade uppgifter. De redovisar ett omfattande kvalitetsledningssystem med relevanta rutiner och processer med regelbunden egenkontroll samt hur de arbetar med riskhantering och förbättringar utifrån oönskade händelser samt egen uppföljning/forskning inom området.

Utföraren har metoder för matchning och utgår från socialsekreterarens upprättade genomförandeplan med syfte och målsättning.

Två sammanbrott redovisas och de graverande avvikelserna har handlat om kränkande behandling mellan klienter.

Medarbetarna beskrivs ha relevant eftergymnasial utbildning och arbetar utifrån evidensbaserade metoder/praktik, oftast med *inriktning* på kognitiv beteendeterapi (KBT), olika manual- och programarbeten, teamet som redskap, coaching samt pedagogiska insatser.Handledning ges vid behov.

I genomsnitt pågår insatserna 18 månader för skolinsatser och för öppenvård, 7 månader. Insatserna bedrivs i regel som heltidssinsatser (> 12 tim/ vecka).

Utföraren uppger ett gott samarbete med socialtjänsten och dokumentation och uppföljning sker strukturerat med vedertagna instrument, främst BBIC vid insatser för barn/unga.

Utföraren följer upp klient/vårdnadshavares nöjdhet utifrån bland annat klientens trygghet och delaktighet, som enligt uppgift visar ett gott resultat.

Kreditupplysningen visar på grönt enligt "stoppljusmodellen". Utföraren uppger att de har relevanta ansvarsförsäkringar och kollektivavtal för medarbetarna.

RevErea AB

Utföraren arbetar främst med stöd och behandling för klienter, unga/vuxna i behov av beroendevård. Utföraren har hittills inte nyttjats av de beställande enheterna.

Utföraren har tillstånd från IVO att bedriva öppenvård. Ingen tillsyn har genomförts av verksamheten under år 2021.

Utföraren uppfyller till stor del kraven enligt ramavtalet, med utgångspunkt från inlämnade uppgifter. De redovisar ett kvalitetsledningssystem med relevanta rutiner och processer.

Medarbetarna beskrivs ha relevant eftergymnasial utbildning och arbetar efter Socialstyrelsens rekommenderade metoder för matchning och med *inriktning* på kognitiv beteendeterapi (KBT) samt olika vedertagna program. Utföraren erbjuder även digital terapi.Handledning ges vid behov.

Kreditupplysningen visar på grönt enligt "stoppljusmodellen". Utföraren uppger att de har relevanta ansvarsförsäkringar.

SSK Säkerhetsakademin AB

Utföraren arbetar med stödjande och pedagogiska insatser till barn/unga och familjer i syfte att öka möjligheten till en fungerande vardag.

Utföraren har inget tillstånd från IVO att bedriva öppenvård och enligt utföraren avser de att ansöka om tillstånd under 2023. De har inte haft någon tillsyn från IVO under 2021.

Utföraren uppfyller till stor del kraven enligt ramavtalet, med utgångspunkt från inlämnade uppgifter.

Medarbetarna beskrivs ha relevant eftergymnasial utbildning med kunskaper om neuropsykiatri, pedagogik och kognitiv beteendeinriktning (KBT). De har även en konsult för drogrelaterade problem.

Utföraren utgår från socialsekreterarens upprättade genomförandeplan med syfte och målsättning.

Utföraren har ingen vedertagen uppföljning av klienterna.

I genomsnitt pågår insatserna 6-12 månader. Inga oönskade händelser eller sammanbrott redovisas. Insatserna bedrivs i regel som deltidsinsatser (< 6 tim/ vecka).

Kreditupplysningen visar på grönt enligt "stoppljusmodellen". Utföraren uppger att de har relevanta ansvarsförsäkringar.

Nyttjande och kostnader 2019 – delår 2022

Här nedan presenteras nyttjande och kostnader för externa utförare med och utan ramavtal.

Extern öppenvård för barn/unga och vuxna

	2019	2020	2021	2022 (jan-jun)
Vuxna	10	13	31	23
Kostnad mkr	2,3	2,6	6,6	3,7
Barn/unga	44	91	124	92
Kostnad mkr	3,2	12,6	17,5	6,7

Ramavtal som nyttjades 2021 för vuxna; Intenserehab (18), Säkerhetsakademin (11). Utan ramavtal 2021: Arena Familj AB (1), Sergio Care responsgrupp (1).

Ramavtal som nyttjades 2021 för barn/unga; Familjecentralen (35), Magelungen (24), Säkerhetsakademin (~17), Intenserehab (20), Humbla (22). Utan ramavtal 2021: Bloton (3) och MiniMaria (1), Humla HVB (1), Klätterträdet (1).

Nyttjandegraden för externa utförare har ökat för såväl barn/unga som vuxna.

Avtalstroheten är relativ hög men har ökat från föregående år för bägge målgrupperna.

Statistiken gällande antalet klienter överensstämmer inte helt med utförarnas inrapportering, detta ses som ett förbättringsarbete för beställaren.

Ny konkurrensutsättning

Vid en eventuell ny konkurrensutsättning av öppenvård förslås en utveckling av upphandlingsunderlagen:

- Beakta:
 - KPMG-utredningen gällande HVB och den handlingsplan som ska tas fram för att förbättra kvalitet och minska kostnader för HVB i framtiden
 - Ställningstagande kring stödboende i kombination med öppenvård
 - Ställningstagande om vikten av närhetsprincipen, dvs geografisk närhet till Gävle
- Utveckla åtagandet i upphandlingsunderlaget gällande:
 - Ledningssystem för kvalitet och specificering av vissa rutiner, mätning av klientnöjdhet samt krav att utförare som nyttjats ska lämna en årlig kvalitetsberättelse.
 - Särskilda krav utifrån den specifika målgruppen
 - Utveckling av ersättningsmodellen
- Förbättrad statistik

Karina Zettlin Lindholm

Upphandlingscontroller

Välfärd Gävle